

Den gode praktikvejledning

v. Mine Rasmussen

Lektor i pædagogik, master i læreprocesser
og studievejleder i VIA,
pædagoguddannelsen i Ikast

Praktikken i pædagoguddannelsen 2014:

- Fra 3 til 4 praktikperioder
- Fra individuelle læringsmål til generelle kompetence-, videns- og færdighedsmål
- Fra praktikdokument til arbejds- og præsentationsportefolier
- Fra praktikgodkendelse til praktikprøve med deltagelse af praktikvejleder og underviser

Konsekvenser for praktikvejlederen:

- Praktikvejlederen som eksaminator
- Øgede krav til professionalisering af vejledningsarbejdet
- Fokus på bedre uddannelse af praktikvejledere

Praktikvejlederens mange roller

Kontrollerende

Understøttende

Omsorgsgivende

Instruerende

Accepterende

Integrerende

Rådgivende

Inspirerende

Strukturerende

Udfordrende

Vejledertyper

Mesteren – formativ og normativ vejledning

- forbillede
- asymmetrisk forhold
- sætter dagsordenen

- viser vejen (går foran)
- tæt evaluering og kontrol
- vægt på arbejdspladsens perspektiv
- tavs viden
- refleksion-i-handling
- professionel relation

- fremtræder som en autoritet for den usikre studerende

S parringspartneren - Refleksiv vejledning

- katalysator
- symmetrisk forhold
- giver plads

- træder i baggrunden (går bagved)
- sikrer udfoldelse af potentialer
- vægt på individuel udvikling
- Drøftelser og italesættelse
- refleksion-over-handling
- personligt engagement

- fremtræder som spejl og dialogpartner for den reflekterende studerende

Endnu en vejledertype

Omsorgsvejlederen - Emotiv vejledning

Sikrer tryghed og nærhed.

Er meget opmærksom på den studerendes trivsel.

Accepterer og anerkender den studerende.

Integrerer praktikanten i institutionens fællesskab.

Utydelige mål og krav.

Mindre plads til konflikter eller uenighed?

Vejledningsformer - enkle modeller

Undervisning/instruktion = læring

Overføringsmodellen:

Den studerende skal fyldes med viden, som kan overføres ved undervisning/instruktioner. Mere hvordan end hvorfor.

Formemodellen:

Den studerende skal modelleres i en bestemt retning, ved at se, hvordan praksis udføres. "Gør som jeg". Tilegne sig håndværket (tavst).

Som mesteren/mesterlære

Vejledningsformer - sammensatte modeller

Den studerende er aktiv deltager i egen læring

Rejsemodellen:

Vejlederen er en guide, der udpeger interessante mål, som den studerende selv kan udforske. Viser vej i et ujævnt terræn.

Vækstmodellen:

Vejlederen gøder jorden/skaber grobund og gode rammer for læringen. Den studerende udstikker selv mål og retning for både personlig og faglig udvikling.

Som sparringspartneren.

Andre tilgange til vejledning af studerende med et højt refleksionsniveau:

Coachende vejledning (Karl Tomms spørgsmålstyper)

Filosofisk vejledning (Finn Thorbjørn Hansen)

Vejledningsteori - Whitehead

3 faser i den professionelle udvikling:

1. Romance
2. Præcision
3. Generalisering

Udfordringer og dilemmaer i vejledningspraksis

Er den gode vejleder den, der giver svar eller den, der stiller spørgsmål? (fra al-vidende til u-vidende)

Kan fokus på relationen mellem vejleder og studerende komme til at skabe en barriere for refleksionsniveauet?

Hvordan kan vejlederen udvikle sin vejlederfaglighed?
(fra ensomhed til fællesskab i kollegiale netværk)